

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2024

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana (20)

2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo ya Sepedi.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. O eletšwa go šomiša nako ya gago ka tsela ye:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 80
KAROLO YA B: Metsotso ye 40
KAROLO YA C: Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Hlogo ga se ya swanela go balwa ge go dirwa palo ya mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 250 le 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya le palobohlatse. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

1.1	Letšatši la diphadišano tša bommasebotsana sekolong sa gešo	[50]
1.2	Tšhomišano ya mekgatlo ya dipolitiki e tliša kgatelopele mmušong wa Afrika Borwa	[50]
1.3	Ge nkabe nko e dupelela, nka be ke se ka ya	[50]
1.4	Ditumelo go ya ka go fapana ga batho ditšhabeng ke bothata	[50]
1.5	Bohlale ke leabela	[50]
1.6	Go ja pele, go phalwa ke go ja morago	[50]

Kgetha seswantšho SE TEE go tše di latelago gomme o ngwale taodišo ka sona. Ngwala potšišo (1.7 GOBA 1.8) gomme o fe taodišo hlogo ya maleba.

HLOKOMELA: Go swanetše go ba le kamano gare ga taodišo ya gago le seswantšho seo o se kgethilego.

1.7

[Mothopo: [gettyimages](https://www.gettyimages.com)]

[50]

1.8

[Mothopo: TimesLive]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya le palobohlatse. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA BOIPELAETŠO)

Kabo ya dijo sekolong sa geno ke tlhobaboroko.

Ngwalela hlogo ya sekolo sa lena lengwalo la go ipelaetša ka seemo se.

[30]**2.2 LENANEOTHERO LE METSOTSO YA KOPANO**

Le bile le kopano mabapi le ditekanyetšo tša ditšhelete lekgotleng la lena la Ikageng Bafsa. Bjalo ka mongwaledi wa lekgotla leo, ngwala lenaneothero le metsotso ya kopano yeo.

[30]**2.3 POLEDIŠANO**

Tumišo le Moraba ba boledišana ka mekgwanakgwana ya go ithomela/itlhamela kgwebo. Ngwala poledišano yeo ka botlalo.

[30]**2.4 EMEILI**

O hweditše lengwalo la go go tsebiša gore o mofenyi phadišanong ya bangwadi ba direkto le go go mema go tla moletlong wa kabo ya difoka tše. Ngwala emeile ya go leboga le go netefatša gore o tla tsenela moletlo woo.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya le palobohlatse. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 MAPHEPHETSEBIŠI

Yunibesithi ya Pretoria e hlohleletša barutwana go dira dikgopelo tša go ba baithuti ngwaga wo o tlogo.

Ngwala lephephetsebiši go kwalakwatša matšatši a bohlokwa, dinyakwa le mekgwa ya go dira dikgopelo.

[20]**3.2 MOLAETŠA WO MOKOPANA (WHATSAPP)**

Wena le bagwera ba gago le beakantše go ya go fodiša menagano phakeng ya kgauswi morago ga ditlhahlobo tša mafelelo a ngwaga.

Ba ngwalele molaetša wa *WhatsApp* go ba gopotša ka dipeakanyo tše.

[20]**3.3 DITAELO**

Ngwalela moratho wa gago ditaelo o mo laetše magato ao a swanetšego go a latela ge a hlatswa diaparo.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C:****20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**